

J A A R V E R S L A G 2 0 2 3

Verslag van het
bestuursorgaan aan
de algemene vergadering
van 21 mei 2024

EDITO.....	4
I.	
BEPALINGEN VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN	6
Ontwikkelingen en resultaten van de vennootschap.....	7
Belangrijke gebeurtenissen die zich na de afsluiting van het boekjaar hebben voorgedaan.....	15
Omstandigheden die een aanzienlijke invloed op de vennootschap kunnen hebben.....	15
Risico's en onzekerheden.....	16
Onderzoek en ontwikkeling.....	16
Bijkantoren.....	16
Waarderingsregels.....	17
Gebruik van financiële instrumenten.....	19
II.	
BEPALINGEN VAN HET WETBOEK ECONOMISCH RECHT	22
Geweigerde licenties.....	23
Juridische structuur en bestuur.....	23
Vergoedingen en voordelen toegekend aan de personen die de activiteiten van de vennootschap beheren.....	24
Deelnemingen en mandaten.....	24
De verdelingen.....	25
Niet-verdeelbare sommen.....	26
Rechten bestemd voor sociale, culturele of educatieve doeleinden.....	27
III.	
BEPALINGEN VAN HET KB VAN 25 APRIL 2014 BETREFFENDE DE ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE, DE INTERNE CONTROLE, DE BOEKHOUDING EN DE JAARREKENINGEN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN VOOR HET BEHEER VAN AUTEURSRECHTEN EN NABURIGE RECHTEN ALSOOK DE INFORMATIE DIE ZIJ MOETEN VERSCHAFFEN	30
Tabel volgens artikel 23 van het K.B. van 25/04/2014.....	31
Nettokosten volgens definitie FOD Economie.....	34
Nieuwe leden.....	35
Over de afbeeldingen.....	39
Bestuursorgaan.....	40
Het team.....	40

EDITO

*No AI Without ART!**

(*) formule overgenomen van onze collega's bij de European Writers' Council

CAROLE LOUIS
Le Théorème de Thomas (detail), 2023
Tentoonstelling in de Ateliers Mommen, curator Sophie Delhasse, met de steun van FWB
(SOFAM Beurs 2022-3)

De snelle opkomst van generatieve AI-toepassingen zoals DALL-E, Midjourney en Stable Diffusion roept ethische uitdagingen op, alsook reflecties over de samenwerking tussen mens en machine, juridische kwesties en vragen over de toekomst van creatieve beroepen. Deze kwesties werden besproken op de Copyright Conferentie die het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie op 8 en 9 april organiseerde over het thema “The action of the EU and its Member States in favor of fair remuneration for authors, performers and creative industries in the digital content landscape”.

Generatieve AI-systemen kunnen op verzoek van gebruikers onmiddellijk muziek, audiovisuele en visuele inhoud en teksten produceren. Ze bedreigen zo het werk van de makers van originele werken. De Europese wetgever introduceerde in 2019 een uitzondering op het auteursrecht (de zogenaamde tekst- en datamininguitzondering) waardoor exploitanten van commerciële AI-systemen werken kunnen gebruiken om hun algoritmen te trainen zonder voorafgaande toestemming van de betrokken auteurs noch enige vergoeding. Deze uitzondering biedt auteurs alleen de mogelijkheid om hun rechten voor te behouden (opt-out mechanisme) in plaats van een licentie. Auteurs kunnen zich verzetten tegen het gebruik van hun werken, maar hun voorafgaande toestemming is niet vereist. Auteurs worden genoodzaakt om dure administratieve en technische mechanismen te implementeren om hun werk te beschermen.

Belangenorganisaties van auteurs waarschuwen al maanden voor de broosheid van dit schijnbare evenwicht en de ontoereikendheid van het wettelijk kader, dat de wetgever heeft opgesteld zonder ooit de generatieve AI voor ogen te hebben. Een fundamentele herziening van deze regels is noodzakelijk: “no AI without ART”.

Alle auteursrechten moeten worden beschermd door het ART-principe: Authorisation – Remuneration – Transparency. Commerciële generatieve AI moet onderworpen zijn aan een licentie en een vergoeding; het opt-out mechanisme is niet gerechtvaardigd gezien de overweldigende impact van het schrappen van werken voor het trainen van de algoritmes.

Input moet daarom wettelijk gereguleerd worden: generatieve AI is grotendeels gebaseerd op jarenlang ongeautoriseerd, onbetaald en niet-transparant gebruik van beschermde werken door ontwikkelaars die zich vaak buiten de Europese Unie bevinden. Regelgeving en sancties zijn nodig.

Output moet worden gereguleerd: de producten van generatieve AI moeten zonder uitzondering worden gelabeld om onrechtmatige opeisingen om vergoeding van auteursrechtenorganisaties, uitgevers of platforms te voorkomen, om aansprakelijkheden te kunnen toewijzen en om te voorkomen dat illegaal wordt geprofiteerd van overheidsfinanciering zoals prijzen, subsidies of projectfondsen.

Ontwrichtende overdrachten van economische waarde moeten een halt worden toegeroepen. Het intellectuele werk van schepers, en dus de basis van een functionerende markt, wordt zonder vergoeding ontmanteld om een winstgevende concurrerende markt op te richten via generatieve AI-toepassingen, die worden doorverkocht in landen waarvan de intellectuele bronnen zijn geplunderd.

Gevoelige nationale ecosystemen moeten worden beschermd. Generatieve AI-systemen verstoren de markt van de creatieve industrieën en haar positieve invloed op werkgelegenheid, regionale ontwikkeling, belastingen, de op innovatie gebaseerde economie en de betaling van sociale uitkeringen met grote gevolgen op lange termijn voor elke staat.

Het kritiekloze enthousiasme voor generatieve AI en door machines gemaakte producten, die in feite het kopiëren en remixen van menselijke creaties zijn, leidt ook tot een devaluatie van de menselijke waarde in kunst en cultuur.

De op 13 maart 2024 door het Europees Parlement aangenomen verordening inzake artificiële intelligentie (“AI Act”) biedt geen bevredigend antwoord op deze uitdagingen. Het doel van de verordening is de EU te voorzien van een algemeen kader dat AI-systemen in staat stelt zich te ontwikkelen binnen een kader van vertrouwen en respect voor fundamentele rechten en EU-waarden. Deze verordening, die ook van toepassing op generatieve AI-systemen, legt deze systemen verschillende transparantieverplichtingen op. Een daarvan heeft betrekking op auteursrecht en moet het mogelijk maken om de exploitanten van generatieve AI-systemen te dwingen om de inhoud te identificeren die wordt gebruikt om de AI-systemen te trainen, waaronder in de eerste plaats auteursrechtelijk beschermde werken die op grote schaal worden gebruikt. De uitdaging is nu om te werken aan een effectieve implementatie van deze verordening.

MARIE GYBELS
Directeur – Zaakvoerder SOFAM

I.

BEPALINGEN VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN

Ontwikkelingen en resultaten van de vennootschap

BALANS

ACTIVA		2023	2022
VASTE ACTIVA	20/28	364,159	243,691
Oprichtingskosten	20	0	0
Immateriële vaste activa	21	1,032	791
Materiële vaste activa	22/27	358,695	238,467
Terreinen en gebouwen	22	0	0
Installaties, machines en uitrusting	23	0	0
Meubilair en rollend materieel	24	5,687	5,425
Leasing en soortgelijke rechten	25	0	0
Overige materiële vaste activa	26	0	0
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	353,008	233,041
Financiële vaste activa	28	4,433	4,433
Verbonden ondernemingen	280/1	0	0
Deelnemingen	280	0	0
Vorderingen	281	0	0
Andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/3	0	0
Deelnemingen	282	0	0
Vorderingen	283	0	0
Andere financiële vaste activa	284/8	4,433	4,433
Aandelen	284	3,979	3,979
Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8	454	454
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	6,656,111	8,193,374
Vorderingen op meer dan één jaar	29 (1/2)		
Vorraden en bestellingen in uitvoering	3		
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41 (1/2)	36,016	7,950
Handelsvorderingen	40		
Overige vorderingen	41	36,016	7,950
Geldbeleggingen	50/53	3,848,642	3,844,270
Eigen aandelen	50	0	0
Overige beleggingen	51/53	3,848,642	3,844,270
Liquide middelen	54/58	2,599,947	4,287,659
Vorderingen op rechten die voortvloeien uit de beheersactiviteit van rechten		157,061	35,669
Vorderingen op meer dan één jaar	29 (2/2)		
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41 (2/2)	157,061	35,669
Overlopende rekeningen	490/1	14,446	17,826
TOTAAL DER ACTIVA	20/58	7,020,271	8,437,064

PASSIVA		2023	2022
EIGEN VERMOGEN	10/15	440,643	429,258
Kapitaal	10	143,832	141,700
Geplaatst kapitaal	100	143,832	141,700
Niet-opgevraagd kapitaal	101	0	0
Uitgiftepremies	11	39,367	28,062
Herwaarderingsmeerwaarden	12	0	0
Reserves	13	53,736	53,736
Overgedragen winst (verlies) (+) / (-)	14	203,709	205,760
Kapitaalsubsidies	15	0	0
Voorschot aan vennoten op verdeling van de netto-activa	19	0	0
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	16	0	0
Voorzieningen voor risico's en lasten	160/5	0	0
Uitgestelde belastingen	168	0	0
SCHULDEN	17/49	6,579,628	8,007,806
Schulden op meer dan één jaar	17 (1/2)		
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48 (1/2)	472,349	955,617
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42		
Financiële schulden	43	0	0
Kredietinstellingen	430/8	0	0
Overige leningen	439	0	0
Handelsschulden	44	142,044	640,710
Leveranciers	440/4	142,044	640,710
Te betalen wissels	441		0
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	0	0
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	131,844	139,568
1. Belastingen	450/3	54,608	68,615
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	77,235	70,953
Overige schulden	47/48	198,461	175,339
Schulden op rechten die voortvloeien uit de beheersactiviteit van rechten		6,106,951	7,051,332
Schulden op meer dan één jaar 1	17 (2/2)	1,160,392	1,354,384
A. Schulden op rechten in afwachting van inning		0	0
B. Geïnde en te verdelen rechten		1,160,392	1,354,384
1. Niet-gereserveerde geïnde en te verdelen rechten		0	0
2. Gereserveerde geïnde en te verdelen rechten		1,160,392	1,354,384
3. Geïnde en te verdelen rechten die het voorwerp uitmaken van een betwisting		0	0
C. Geïnde en verdeelde rechten in afwachting van betaling		0	0
1. Geïnde en verdeelde rechten die geen voorwerp uitmaken van een betwisting		0	0
2. Geïnde en verdeelde rechten die het voorwerp uitmaken van een betwisting		0	0
3. Geïnde niet-verdeelbare rechten (art. XI.254 WER)		0	0
D. Financiële opbrengsten afkomstig van het beheer van de geïnde rechten		0	0

Schulden op ten hoogste één jaar	42/48 (2/2)	4,946,559	5,696,947
A. Schulden op rechten in afwachting van inning 243.961 224.481		41,358	70,681
B. Geïnde en te verdelen rechten		4,324,392	5,158,574
1. Niet-voorbehouden geïnde en te verdelen rechten		4,271,206	5,105,389
2. Voorbehouden geïnde en te verdelen rechten		0	0
3. Geïnde en te verdelen rechten die het voorwerp uitmaken van een betwisting		53,185	53,185
C. Geïnde en verdeelde rechten in afwachting van betaling		552,507	439,390
1. Geïnde en verdeelde rechten die geen voorwerp uitmaken van een betwisting		552,507	427,598
2. Geïnde en verdeelde rechten die het voorwerp uitmaken van een betwisting		0	0
3. Geïnde niet-verdeelbare rechten (art. XI.254 WER)			11,792
D. Financiële opbrengsten afkomstig van het beheer van de geïnde rechten		28,303	28,303
Overlopende rekeningen	492/3	328	858
TOTAAL DER PASSIVA	10/49	7,020,271	8,437,064

RESULTATENREKENING

RESULTATENREKENING		2023	2022
Bedrijfsopbrengsten	70/74	744,219	585,151
Omzet	70	738,014	581,610
Andere bedrijfsopbrengsten	74	6,204	3,541
Bedrijfskosten	60/64	-744,660	-580,157
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60		
Diensten en diverse goederen	61	-289,296	-210,376
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	-568,001	-472,455
Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa	630	-1,362	-3,902
Waardeverminderingen op voorraden	631/4		
Voorzieningen voor risico's en kosten	635/7		
Andere bedrijfskosten	640/8	113,999	106,576
Bedrijfswinst	70/64	-441	4,994
Bedrijfsverlies	64/70	0	0
Financiële opbrengsten voortvloeiend uit de belegging voor eigen rekening	75	6,248	40
Financiële kosten voortvloeiend uit de activiteiten voor eigen rekening	65	-2,106	-724
Winst uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting	70/65	3,702	4,310
Verlies uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting	65/70	0	0
Uitzonderlijke opbrengsten	76	0	0
Uitzonderlijke kosten	66	0	0
Winst van het boekjaar vóór belasting	70/66	3,702	4,310
Verlies van het boekjaar vóór belasting	66/70		
Belastingen op het resultaat	67/77	-5,752	-4,310
Winst van het boekjaar	70/67	0	0
Verlies van het boekjaar	67/70	-2,051	0

RESULTAATVERWERKING

In de verwerking van het resultaat wordt vermeld wat er met de winst of het verlies gedaan wordt aan einde van een boekjaar.

RESULTAATVERWERKING VAN DE VENNOOTSCHAP		2023	2022
Te bestemmen winst (verlies)	9906	203,709	205,760
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(9905)	-2,051	0
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	14P	205,760	205,760
Onttrekking aan de eigen middelen	791/2	0	0
aan het kapitaal en de uitgiftepremies	791	0	0
aan de reserves	792	0	0
Toevoeging aan het eigen vermogen	691/2	0	0
aan het kapitaal en de uitgiftepremies	691	0	0
aan de wettelijke reserve	6920	0	0
aan de overige reserves	6921	0	0
Over te dragen winst (verlies)	(14)	203,709	205,760
Tussenkost van de vennoten in het verlies	794	0	0
Uit te keren winst	694/6	0	0
Vergoeding van het kapitaal	694	0	0
Bestuurders of zaakvoerders	695	0	0
Andere rechthebbenden	696	0	0
RESULTAATVERWERKING RECHTHEBBENDEN		2023	2022
Financiële opbrengsten voortvloeiend uit de belegging voor rekening van de rechthebbenden	751.2.	0	0
Rente		0	0
Andere financiële opbrengsten		0	0
Charges financières résultant des activités pour le compte des ayants droits		0	0
Kosten van schulden	650.2.	0	0
Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II E.		0	0
Toevoegingen (terugnemingen)	651.2.	0	0
Andere financiële kosten	652.2/9.2.	0	0
Overdrachten en aanrekeningen van de financiële opbrengsten en de kosten voortvloeiend uit de activiteiten voor rekening van de rechthebbenden		0	0

ANALYSE VAN DE GLOBALE RESULTATEN

De inningen

Dit zijn alle bedragen van rechten die wij opeisen en ontvangen in naam van de auteurs die wij vertegenwoordigen.

Deze bedragen vloeien voort uit:

- de licenties die wij afsluiten voor individuele leden of voor het hele repertoire van werken dat wij beheren; en uit
- de exploitaties van werken die bij wet alleen door een collectieve beheersmaatschappij kunnen worden beheerd.

In 2023 bedraagt het totaal aan inningen van rechten 3.946.172€. Dit is 14,9% boven het gemiddelde van onze inningen. 20% van de inningen komen uit het buitenland.

Totale inningen

	INNINGEN	FACTURATIE	FACTURATIE
Primaire rechten	561,677	560,296	403,174
Kabel	961,516	961,516	860,376
Kopiëren voor eigen gebruik	854,371	854,371	753,895
Reprografie / Prints	871,498	862,996	1,791,026
Uitzondering onderwijs	526,056	514,370	303,632
Leenrecht	105,827	105,827	93,898
Volgrecht	65,226	59,903	130,470
Totaal	3,946,172	3,919,279	4,336,472

Waarvan inningen uit het buitenland

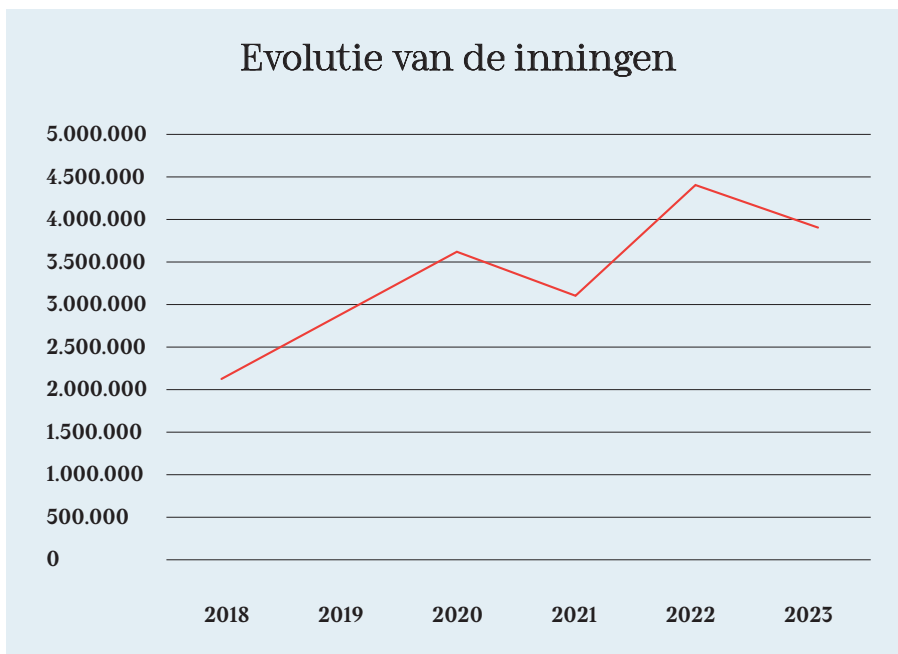
Primaire rechten	206,563
Kabel	103,588
Kopiëren voor eigen gebruik	351,707
Reprografie	63,390
Uitzondering onderwijs	28,449
Leenrecht	20,129
Volgrecht	30,012
	803,838

Evolutie van de inningen

Onze inningen daalden in 2023. Toch merken we een stijgende tendens: tussen 2018 en 2023 stegen de inningen met 88%.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Gemiddelde
Primaire rechten	561,677	401,629	239,910	336,869	619,218	323,633	413,823
Kabel	961,516	860,376	851,846	1,877,223	512,998	467,276	921,872
Kopiëren voor eigen gebruik	854,371	753,895	522,962	313,540	1,011,739	46,996	583,917
Reprografie / Prints	871,498	1,782,525	1,113,263	726,825	354,461	938,391	964,494
Uitzondering onderwijs	526,056	291,946	164,641	132,371	135,909	124,536	229,243
Leenrecht	105,827	93,898	140,164	152,415	148,044	165,725	134,345

Volgrecht	65,226	125,147	54,017	41,177	16,146	31,451	55,527
Inningen	3,946,172	4,309,416	3,086,802	3,580,419	2,798,514	2,098,008	3,303,222
Evolutie	-8.43%	39.61%	-13.79%	27.94%	33.39%	-0.91%	
Ten opzichte van het gemiddelde	19.46%						

Verklaring van merkwaardige evoluties

Primaire rechten en volgrecht

De primaire rechten stegen zowel in België als in het buitenland (+ 28,5%). De inningen voor het volgrecht daalden omdat er minder bedragen waren om op te eisen in het binnenland.

Reprografie en prints

De ontvangsten voor reprografie en prints bedragen 871.498€ in 2023 tegenover 1.782.525€ in 2022.

Deze daling heeft twee oorzaken:

- In 2022 ontvingen we een uitzonderlijk bedrag (149.533€) dat voortkwam uit de betaling voor meerdere jaren van nog verschuldigde bedragen door de fabrikanten van kopieerapparaten. Deze bedragen waren geblokkeerd door juridische procedures met Reprobel. Het bedrag dat betaald werd door de bijdrageplichtigen bedraagt in 2023 nog slechts 4.284€;
- Het auteurscollege heeft de geïnde bedragen voor het referentiejaar 2023 nog niet verdeeld. Eind 2023 waren er nog lopende besprekingen in het auteurscollege over de verdeelsleutels tussen de verschillende categorieën van werken en tussen de verschillende beheersmaatschappijen.

Uitzondering onderwijs

De inningen voor de uitzondering onderwijs zijn met 80% gestegen. In 2022 werd een deel van de rechten geblokkeerd omwille van discussies in het auteurscollege over de verdeelsleutels tussen de categorieën van werken en tussen de beheersmaatschappijen. Deze bedragen werden vrijgemaakt in 2023. Daarentegen zijn de bedragen voor het referentiejaar 2023 nog niet verdeeld aan de beheersmaatschappijen.

De privékopievergoeding

De ontvangsten voor het kopiëren voor eigen gebruik bedragen 854.371€ in 2023, tegenover 753.895€ in 2022. Het aandeel van de grafische, plastische en literaire werken in de primaire verdeling tussen de verschillende repertoires binnen AUVIBEL

steeg van 19,36% in 2022 naar 21% in 2023. Deze repertoires omvatten geluidswerken, audiovisuele werken, grafische, plastische en literaire werken. De totale inningen van AUVIBEL voor de privékopievergoeding zijn toegenomen. De verdeelde rechten bedragen 20.061.985€ in 2023 tegenover 15.604.157€ in 2022.

Openbaar leenrecht

Onze inningen voor het openbaar leenrecht zijn gestegen. Er moeten echter nog rechten verdeeld worden door het auteurscollege.

De kosten

We zijn binnen ons budget gebleven. Onze totale kosten liggen lichtjes onder het budget (-1,4%). De kosten voor 2023 zijn als volgt:

	BUDGET	KOSTEN
Diensten en diverse goederen	269,611	289,296
Personeelskosten	579,479	568,001
Afschrijvingen, voorzieningen en waardeverminderingen	3,000	1,362
Overige kosten	36,400	30,698
Financiële kosten	1,000	2,106
Recuperatie van kosten	-138,602	-143,304
Overige opbrengsten	-500	-1,844
Financiële opbrengsten	0	-6,248
Totaal	750,388	740,065

Onze uitgaven zijn echter toegenomen tegenover 2022.

De personeelskosten stegen tussen 2022 en 2023 door de indexering van de lonen (+10,53%) en de aanwerving van een extra personeelslid. Het SOFAM-team bestaat uit 7 personen (wat overeenkomt met 6 VTE's).

Om langdurige afwezigheid van onze boekhouder op te vangen, werken we sinds maart 2023 samen met een externe accountant. Zijn honoraria zijn opgenomen onder diensten en overige goederen. De juridische kosten zijn ook hoger dan in 2022 als gevolg van onze tussenkomst voor het Grondwettelijk Hof. Deze gebeurde in het kader van het beroep dat door internetplatformen en fonogramproducenten werd ingesteld, tot nietigverklaring van bepaalde artikelen van de wet van 19 juni 2022 tot omzetting van de Europese Richtlijn 2019/790 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten in de digitale eengemaakte markt. Deze bestreden wetsartikelen zorgen er namelijk voor dat auteurs vergoed worden voor content die door gebruikers van internetplatformen wordt geüpload. Dit recht wordt uitgeoefend door beheersvennootschappen.

IT-ontwikkelingskosten (119.966€ in 2023) zijn opgenomen onder vaste activa in aanbouw aan de activazijde van de balans. Er zijn dus nog geen afschrijvingskosten. Wanneer de IT-tool eind 2024 operationeel is, worden deze kosten afgeschreven over 10 jaar. Dit komt overeen met 35.000€ op jaarbasis, volgens de huidige facturen.

Evolutie van de kosten en van de ratio van de inhoudingen op de inningen

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Gemiddelde
Totaal	740,065	581,610	614,111	549,380	498,098	499,351	580,436
Inningen	3,946,172	4,309,416	3,086,802	3,580,419	2,798,514	2,098,008	3,303,222
Ratio	18.75%	13.50%	19.89%	15.34%	17.80%	23.80%	17.57%

De verhouding tussen de nettokosten en de inningen bedraagt 18,75% in 2023.

De uitgaven werden als volgt gefinancierd:

	2023	
Inhoudingen op rechten	738,014	13,50%
Primaire rechten	96,306	17,70%
Kabelrechten	189,532	11,30%
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik	152,530	14%
Reprografie / Prints	172,737	14%
Uitzondering onderwijs	103,720	14%
Leenrecht	19,218	13,80%
Volgrechten	3,971	4,30%

De nettokosten worden uitgesplitst aan de hand van de statutaire inhoudingen per exploitatiewijze (zie de tabel in artikel 23, blz. 31).

Belangrijke gebeurtenissen die zich na de afsluiting van het boekjaar hebben voorgedaan

Tussen de afsluiting van het boekjaar en de goedkeuring van de jaarrekening door het bestuursorgaan hebben geen gebeurtenissen plaatsgevonden die invloed hebben op het vermogen, de economische of financiële situatie en/of de resultaten van de vennootschap.

Omstandigheden die een aanzienlijke invloed op de vennootschap kunnen hebben

Op 12 januari 2023 ontving SOFAM een waarschuwing van de Controledienst van de beheersvennootschappen. Sindsdien heeft SOFAM aanzienlijke inspanningen geleverd en verschillende verbeteringen doorgevoerd om tegemoet te komen aan de tekortkomingen die haar werden verweten. De Controledienst heeft deze voortgang kunnen vaststellen en vond het niet opportuun om een sanctie op te leggen. De Controledienst blijft de ontwikkeling van ons IT-project volgen en zal onderzoeken of het voldoet aan de geldende normen, wanneer de nieuwe systemen in gebruik worden genomen.

Risico's en onzekerheden

TECHNOLOGISCH EN OPERATIONEEL RISICO

SOFAM staat voor grote uitdagingen. De markt waarin zij actief is, evolueert razendsnel. De technologische evolutie heeft een grote invloed op de wijze waarop werken worden gecreëerd en “geconsumeerd”.

SOFAM moet steeds meer data beheren en een regelgeving verwerken die alsmat complexer wordt.

Bovendien is SOFAM gestart met de essentiële vernieuwing van haar IT-systeem. Met name om de inning en de verdeling van rechten aanzienlijk te verbeteren en auteurs en gebruikers een snelle en soepelere dienstverlening aan te bieden. Technologische ontwikkelingen en hoge ontwikkelingskosten brengen uitdagingen en risico's met zich mee.

CYBERVEILIGHEID

Cyberbeveiliging en gegevensbeveiliging vormen ons grootste risico.

Een “security first”-aanpak is nodig en cyberbeveiliging moet deel uitmaken van ons DNA. SOFAM moet ervoor zorgen dat al haar personeelsleden op de hoogte zijn van deze materie en hen hier voortdurend in opleiden.

BEROEP BIJ HET GRONDWETTELIJK HOF

Het Grondwettelijk Hof heeft zich nog niet uitgesproken over het beroep tot vernietiging van de artikelen 39, 54, 60 en 62 van de wet van 19 juni 2022 tot omzetting van de Europese richtlijn 2019/790 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten in de digitale eengemaakte markt.

Internetplatformen en fonogramproducenten stelden dit beroep in. Zij menen dat deze artikelen strijdig zijn met de principes van gelijkheid en non-discriminatie gewaarborgd door de artikelen 10 en 11 van de Grondwet; en met de vrijheid van ondernemerschap. Deze omstreden artikelen kennen aan auteurs een vergoeding toe voor het delen en streamen van hun werken door de internetplatformen. Auteurs kunnen geen afstaan doen van deze vergoeding die verplicht collectief beheerd moet worden. Deze wetsartikelen beantwoorden onder meer aan de doelstelling van artikel 17 van de richtlijn om de “waardekloof” te dichten; met name het verschil in waarde die deze platformen en de rechthebbenden ontvangen voor het delen van beschermde werken.

Onderzoek en ontwikkeling

Niet van toepassing.

Bijkantoren

Niet van toepassing.

Waarderingsregels

De waarderingsregels werden als volgt vastgelegd:

VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR

We evalueren de vorderingen tegen hun nominale waarde.

ANDERE VORDERINGEN (VOOR DE AUTEURS)

We evalueren de vorderingen tegen hun nominale waarde.

GELDBELEGGINGEN

We evalueren de waarden tegen hun aanschaffingswaarde.

LIQUIDE MIDDELEN

We evalueren de fondsen of de liquide middelen tegen hun aanschaffingswaarde.

OVERLOPENDE REKENINGEN

Dit zijn:

- de kosten en inkomsten van het afgesloten boekjaar die in het nieuwe boekjaar werden gefactureerd, of
- facturen die zijn ontvangen in het nieuwe boekjaar terwijl ze horen bij het afgesloten boekjaar.

KAPITAAL

We berekenen het kapitaal in euro. De waarde ervan komt overeen met de volgestorte aandelen.

- reserves 53.736 €
- onbeschikbare reserves: 18.550 €
- beschikbare reserves: 35.186 €

SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR

Niet van toepassing.

SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR (AAN DE AUTEURS)

Dit zijn reserves op te verdelen netto rechten na aftrek van de commissies voor beheerskosten.

SCHULDEN OP MINDER DAN ÉÉN JAAR (AAN DE AUTEURS)

Dit zijn de rekeningen van klasse 489 waarin de auteursrechten zijn opgenomen. Deze rechten vormen een schuld tegenover de auteurs die voortvloeit uit het rechtenbeheer. Het gaat hier onder meer om:

- A. Schulden op rechten in afwachting van inning
- B. Te verdelen geïnde rechten
 - 1. Niet-gereserveerde te verdelen geïnde rechten
 - 2. Gereserveerde te verdelen geïnde rechten
 - 3. Te verdelen geïnde rechten die het voorwerp uitmaken van een betwisting
- C. Verdeelde geïnde rechten in afwachting van betaling
 - 1. Verdeelde geïnde rechten die geen voorwerp uitmaken van een betwisting
 - 2. Verdeelde geïnde rechten die het voorwerp uitmaken van een betwisting
 - 3. Niet-verdeelbare geïnde rechten (niet-toewijsbaar – art. xl 254 WER)
- D. Financiële opbrengsten afkomstig van het beheer van de geïnde rechten

FINANCIËLE RESULTATEN

Financiële inkomsten uit kortetermijnbeleggingen worden opgenomen op de vervaldatum.

AFSCHRIJVINGEN

We evalueren de vaste activa tegen hun aanschaffingsprijs verhoogd met de bijkomende kosten. Ze worden pro rata temporis afgeschreven op basis van hun boekhoudkundige levensduur, naargelang het type goed.

- Informaticamateriaal: 3 jaar
- IT-systeem/infrastructuur: 10 jaar
- Kantoomateriaal: 5 jaar
- Kantoormeubilair: 10 jaar
- Rollend materieel: 4 jaar
- Gebouw: 33 jaar
- Aankopen van minder dan 1000 €: directe aanrekening in hetzelfde jaar

SCHEIDING VAN DE VERMOGENS

De scheiding van de werkelijke vermogens gebeurt aan de passiefzijde van de balans. Alle rekeningen van klasse 489 vertegenwoordigen het vermogen van de auteurs dat aan hen moet worden doorgestort zodra de geïndividualiseerde schuld gekend is. De resterende rekeningen vertegenwoordigen het vermogen van de vennootschap. We werken met twee types bankrekeningen voor het beheer van de financiële stromen:

- één voor het beheer van de inningen en de verdelingen
- één voor de betaling van de kosten

DE NIET-VERDEELBARE SOMMEN

De geïnde sommen die met zekerheid niet aan auteurs kunnen worden toegewezen, worden onder de rechthebbenden van de betrokken categorie verdeeld op de wijze bepaald bij tweederdemeerderheid van de algemene vergadering overeenkomstig artikel XI 254 WER.

Als zo'n meerderheid ontbreekt, wordt een nieuwe algemene vergadering bijeengeroepen die bij gewone meerderheid beslist.

BESTEMMING VAN RECHTEN VOOR SOCIALE, CULTURELE OF EDUCATIEVE DOELEINDEN

De algemene vergadering kan met een tweederdemeerderheid beslissen ten hoogste 10% van de geïnde bruto rechten te bestemmen voor sociale, culturele of educatieve doeleinden (artikel XI 258 WER).

Die rechten worden op een aparte rekening gezet. Het bestuursorgaan brengt jaarlijks verslag uit aan de algemene vergadering over de toekenning en het gebruik van deze sommen.

OMZET

SOFAM verdeelt enkel de geïnde sommen. Haar werkingskosten worden afgehouden van de reële inningen. Daarom worden enkel op te stellen facturen in de boekhouding ingegeven. Enkel die facturen komen in aanmerking om de omzet van het jaar te bepalen. Er worden geen voorzieningen toegevoegd aan de rekeningen op basis van schattingen zonder bewijselementen.

UITGAVEN

Uit dezelfde voorzichtige aanpak geven wij alle te ontvangen facturen in de boekhouding in en leggen wij enkel voorzieningen aan voor de vaststaande uitgaven.

Inhoudingen op de rechten

Met de inhoudingen op individuele en collectieve rechten dekken we de netto kosten en brengen we het resultaat van het boekjaar in evenwicht.

Sinds het begrotingsjaar 2023 werken we met vaste percentages in plaats van voorlopige percentages.

De inhoudingspercentages voor 2023 zijn als volgt:

- 20% op Belgische individuele en collectieve rechten
- 10% op buitenlandse individuele rechten
- 20% op buitenlandse collectieve rechten
- 3,6% op het volgrecht uit België

Gebruik van financiële instrumenten

SOFAM heeft een deel van haar liquiditeiten ten belope van 1,5 miljoen euro belegd in een tak 26-product. Deze belegging biedt een gegarandeerd rendement aan voor een beperkte duur.

CATHERINE LEMBLÉ
Sarah's First Sun, uit de serie *Only Barely Still*, 2020

CATHERINE LEMBLÉ
*Vei 258, uit de serie *Only Barely Still*, 2018*

II.

BEPALINGEN VAN HET WETBOEK ECONOMISCH RECHT

Geweigerde licenties

We hebben tijdens 2023 geen licentie geweigerd aan de gebruikers van ons repertoire.

Juridische structuur en bestuur

PARTICIPATIEF BESTUUR

SOFAM is een coöperatieve vennootschap opgericht door auteurs in 1979. Onze statuten zijn meerdere malen gewijzigd. Voor het laatst op 9 juni 2021. Onze vennoten zijn auteurs van werken van visuele kunsten, en hun rechthebbenden. SOFAM werd door Ministerieel Besluit van 1 september 1995 gemachtigd om haar activiteiten in België uit te oefenen.

Ons maatschappelijke doel is het beheer van de auteursrechten van onze vennoten en lastgevers in België en in het buitenland. Dit betreft in het bijzonder de inning en de verdeling van de vergoedingen die voortvloeien uit auteursrechten. Wij verdedigen ook de materiële en morele belangen van fotografische, grafische en plastische auteurs.

VOorzitterschap en zaakvoering

De voorzitter van het bestuursorgaan wordt elk jaar na de algemene vergadering onder de bestuurders verkozen.

De directeur zaakvoerder, die geen vennoot is, wordt benoemd door het bestuursorgaan. Hij/zij draagt bij tot de ontwikkeling van het beleid en van de strategie van de vennootschap. De directeur zaakvoerder is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur onder het gezag en de controle van het bestuursorgaan. Zijn rol en taken zijn omschreven in artikel 41 van de statuten van SOFAM.

HET BESTUURSORGAAN

Het bestuursorgaan bestaat uit 3 tot 10 bestuurders verkozen door de algemene vergadering. De bestuurders worden zoveel mogelijk gekozen uit de verschillende artistieke disciplines: fotografen, schilders, beeldhouwers, tekenaars, illustratoren, grafici, ontwerpers, videokunstenaars en architecten. Zij worden gekozen op basis van hun competentie, ervaring, onafhankelijkheid en moreel gezag.

De bestuurders ondertekenen jaarlijks een verklaring over elk feitelijk of potentieel conflict tussen hun persoonlijke belangen en die van SOFAM of tussen hun verplichtingen ten aanzien van SOFAM en die ten aanzien van een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon.

Artikels 31 en volgende van de statuten regelen de samenstelling, de rol en de taken van het bestuursorgaan.

DE ALGEMENE VERGADERINGEN

Artikels 45 en volgende van de statuten omschrijven het verloop en de bevoegdheden van de algemene vergadering.

Tijdens de algemene vergadering:

- benoemen de vennoten hun vertegenwoordigers in het bestuursorgaan voor een termijn van drie jaar;
- keuren de vennoten de jaarrekeningen van de vennootschap goed;
- bepalen de vennoten het algemeen beleid van SOFAM, onder meer betreffende de verdeling van de rechten en betreffende de inhoudingen op rechten en op de inkomsten uit de belegging van de rechten;

- stemmen de vennoten over het jaarverslag, de rekeningen van het afgelopen jaar en de resoluties (elk jaar op de gewone algemene vergadering in mei);
- stemmen de vennoten over voorgestelde statutenwijzigingen (buitengewone algemene vergadering).

HET ALGEMEEN BELEID

De algemene vergadering beslist over het algemeen beleid van de vennootschap in een aantal domeinen:

- de verdeling van rechten;
- de inhoudingen op de rechten en op de inkomsten uit de belegging van de rechten;
- de verdeling van de "niet-verdeelbare" rechten;
- de toewijzing van rechten voor culturele, sociale of educatieve doeleinden; en
- de belegging van de rechten.

Deze algemene beleidslijnen zijn te raadplegen op de website van SOFAM.

CONTROLE

Een commissaris controleert de rekeningen van SOFAM. De controledienst van de beheersvennootschappen binnen de FOD Economie controleert haar beheersactiviteiten.

SOFAM heeft een algemeen beleid om belangenconflicten te vermijden alsook een klachtenprocedure.

Vergoedingen en voordelen toegekend aan de personen die de activiteiten van de vennootschap beheren

De bestuurders oefenen hun functie onbezoldigd uit. In 2023 betaalde SOFAM een totaalbedrag van 3.120€ terug voor gedane uitgaven bij de uitoefening van het bestuursmandaat. Er waren geen verrichtingen waarbij een bestuurder een belang had dat strijdig was met het belang van de vennootschap.

Het bestuursorgaan kwam zeven keer samen tijdens 2023.

Deelnemingen en mandaten

SOFAM is een stichtende vennoot van AUVIBEL cv. Ze heeft ingeschreven op een aandeel in het kapitaal van AUVIBEL voor een bedrag van 2.478,94€. SOFAM zetelt in de raad van bestuur van AUVIBEL en is vertegenwoordigd in de colleges van auteurs van audiovisuele werken (CAV) en van auteurs van grafische, plastische, fotografische en literaire werken (CALF).

SOFAM is een vennoot van de cv REPROBEL en heeft ingeschreven op 6 aandelen voor een bedrag van 1.500€. SOFAM zit in de raad van bestuur van REPROBEL en is vertegenwoordigd in het college van auteurs. Zij heeft een beheersmandaat gegeven voor de "inning op mandaatbasis voor prints en digitaal hergebruik van auteursrechtelijk beschermde werken/uitgaven".

SOFAM heeft SABAM gemachtigd om het dagelijks beheer uit te voeren van het unieke platform voor het volgrecht.

SOFAM heeft vertegenwoordigingscontracten ondertekend met de vennootschappen ADAGP, PICTORIGHT, BILDUPPHOVSRATT, BONO, SPA, SIAE, DACS, BILDKUNST, BILDRECHT, ARS, VEGAP, SOCAN, HUNGART, OOA-S, GCA, PROLITTERIS, APSAV, LATGAA, RAO, SACVEN, SAVA, VISARTA, VISDA en COPYRIGHT AGENCY. Deze vennootschappen vertegenwoordigen haar repertoire in het buitenland. SOFAM heeft ook unilaterale vertegenwoordigingscontracten gesloten met ASCRL (VS), CARCC (Canada) en SAIF (Frankrijk) om hun repertoire in België te vertegenwoordigen.

SOFAM is gevestigd in het Europees Huis van Auteurs en deelt deze locatie met andere beheersvennootschappen en verenigingen.

SOFAM is lid van:

- de International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC),
- de Europese belangenorganisatie European Visual Artists (EVA), en
- OnLineArt ivzw.

Ze is een geassocieerd lid van de International Federation of Reprographic Rights Organisations (IFRRO).

De verdelingen

VERDEELDE RECHTEN

De verdeelde rechten komen overeen met de geïndividualiseerde bedragen toegewezen aan de respectieve auteurs in toepassing van de verdeelreglementen.

De individuele verdelingen worden dagelijks gedaan.

We voeren de collectieve verdelingen jaarlijks in juni en september uit.

In 2023 hebben we in totaal 3.841.739€ verdeeld tegenover 1.250.792€ in 2022 en we hebben onze vertraging van 2022 ingehaald.

In 2023 hebben we de volgende collectieve rechten verdeeld:

- rechten kopiëren voor eigen gebruik audiovisuele werken: jaar 2020
- rechten kopiëren voor eigen gebruik audiovisuele werken: reserve jaar 2013
- rechten kopiëren voor eigen gebruik alleenstaande beelden: jaren 2019/2 en 2021
- rechten kopiëren voor eigen gebruik alleenstaande beelden: reserve jaren 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018
- kabelrechten: jaar 2022
- kabelrechten reserves: 2019 en 2020
- reprografie: jaren 2016/2, 2020/2, 2021/2 en 2022
- reprografie reserves: jaren 2012, 2013, 2017 en 2018
- uitzondering onderwijs: jaren 2020/2 en 2022
- uitzondering onderwijs: reserves jaren 2017 en 2018
- openbaar leenrecht: jaar 2020
- openbaar leenrecht: reserves jaren 2012 en 2013

SOFAM betaalde aan haar auteurs:

2023	2022	2021	2020	2019	2018	Gemiddelde
3,841,739	1,250,792	2,193,872	2,337,715	2,164,772	1,854,113	2,273,834
207.14%	-42.99%	-6.15%	7.99%	16.76%	-18.46%	

NIET VERDEELDE RECHTEN

SOFAM respecteert naar beste vermogen de wettelijke verplichting om de rechten regelmatig en binnen de wettelijk bepaalde termijn te verdelen.

We moeten de buitenlandse rechten in principe binnen de 6 maanden na ontvangst betalen. Onze zustermaatschappijen betalen op verschillende momenten van het jaar. Om efficiënt te zijn, groeperen wij deze inningen. Daarom worden de rechten later verdeeld dan de wettelijk vastgestelde termijn van 6 maanden. Daarnaast betalen we de rechten aan een auteur pas uit wanneer het totale bedrag voor de auteur 25 € bereikt. Het totaalbedrag van deze rechten is 437.494 €.

Rechten ontvangen van AUVIBEL en REPROBEL moeten we ook binnen de 6 maanden verdelen. Het gaat om de privékopievergoeding en de vergoedingen voor de onderwijsuitzondering, voor de openbare uitlening en voor reprografie. Voor de efficiëntie verdelen we deze rechten slechts eenmaal per jaar. Deze rechten bedragen 672.036 €.

We betaalden 47.761 € niet binnen de wettelijke termijn aan onze buitenlandse zustermaatschappijen.

Bedragen die we rechtstreeks van gebruikers innen, moeten we in principe verdelen binnen de 9 maanden na het einde van het boekjaar waarin we de rechten innen. De rechten die we in deze termijn niet uitkeerden, bedragen in totaal 540.261 €.

De redenen hiervoor zijn divers:

- bepaalde rechten innen we in het kader van algemene contracten. Hierbij verleent SOFAM de toestemming om de werken van de auteurs die zij vertegenwoordigt te gebruiken onder bepaalde voorwaarden en tegen de betaling van een forfaitair bedrag. Wij ontvangen niet altijd voldoende informatie van de gebruikers van de werken om de geïnde rechten te kunnen verdelen. We zoeken daarom zelf documentatie over het gebruik. Het gebeurt ook dat de auteur het gebruik van een van zijn werken pas aangeeft lang nadat het werk gebruikt werd. Uit voorzichtigheid houden wij de rechten gedurende een langere periode ter beschikking van de auteurs.
- Sommige rechten die aan bepaalde auteurs werden toegekend op basis van de verdeelreglementen, zijn niet uitbetaald omdat we de aangifte van de betrokken auteurs controleren. Soms is aanvullende informatie nodig over de contractuele bepaling van de rechten. In andere gevallen moet de nalatenschap van een overleden auteur geregeld worden. Bij coauteurschap kan onzekerheid bestaan over het deel van de rechten dat toekomt aan elke coauteur.
- Tot slot kan het zijn dat SOFAM de rechten nog niet aan de auteur heeft kunnen uitbetalen, omdat de vereiste gegevens ontbreken, om de betaling te kunnen uitvoeren. SOFAM stort de verschuldigde bedragen pas aan de rechthebbenden wanneer zij over een correct fiscaal adres en een correct bankrekeningnummer beschikt. SOFAM vraagt actief naar de ontbrekende gegevens via e-mail, gewone en aangetekende brieven.

Een deel van de te verdelen collectieve rechten wordt per categorie ingehouden (foto's, andere visuele werken, teksten). Dit ingehouden deel noemen wij de "gereserveerde rechten". Deze worden gebruikt om laattijdig aangegeven werken te vergoeden of om eventuele fouten in de aangiftes of rechtenverdelingen recht te zetten. De duur waarbinnen de rechten gereserveerd blijven, hangt af van de wettelijke verjaringstermijn en het type recht (3 jaar, 5 jaar, 10 jaar). Elk jaar worden reserves vrijgemaakt en verdeeld. De gereserveerde rechten bedragen in totaal 1.160.392 €.

Niet-verdeelbare sommen

Eind 2023 zijn er geen niet-verdeelbare sommen.

In 2023 hebben we niet-verdeelbare sommen verdeeld ten belope van 11.791,63 € overeenkomstig de beslissing genomen door de algemene vergadering op 15 mei 2023. Dit waren saldi van rechten ontvangen van Google (9.518,69 €) en het Mediahuis (2.272,94 €).

Rechten bestemd voor sociale, culturele of educatieve doeleinden

We beperken onze activiteiten niet alleen tot het innen en uitbetalen van auteursrechten. SOFAM verzekert ook tal van diensten:

- we verstrekken juridisch advies aan auteurs en gebruikers;
- we verdedigen het auteursrecht en de belangen van de auteurs;
- we volgen de ontwikkelingen van het auteursrecht in binnen- en buitenland op;
- we ondersteunen allerhande (professionele en culturele) activiteiten in de visuele kunsten;
- we reiken beurzen en prijzen uit, sluiten partnerschappen met culturele spelers, geven informatiesessies over het auteursrecht in kunsthogescholen, professionele verenigingen e.a.

We financieren deze activiteiten deels met de rechten bestemd voor sociale, culturele en educatieve doeleinden. De wet laat toe dat beheersvennootschappen tot 10% van de bruto geïnde rechten hiervoor bestemmen. In 2023 werd 10% van de collectieve rechten toegewezen aan het budget voor sociale, culturele of educatieve doeleinden.

In 2023, naast het blijvend honoreren en ontwikkelen van bestaande partnerschappen, breidde SOFAM de partnerschappen uit. De SOFAM Revue #4 werd geredigeerd en uitgegeven. De oproep voor de SOFAM Beurzen 2024 werd gelanceerd met een nieuw digitaal platform. Men adviseerde vanuit SOFAM over de definities van verschillende kunstdisciplines in het kader van het nieuwe Kunstwerkattest, en steunde de Sectordag Fotografie financieel en als mede-organisator. SOFAM steunde het FAP in haar ontwikkeling van een barema voor eerlijke vergoedingen voor kunstenaars in het Franstalige taalgebied.

Hierna volgt het detail van de uitgegeven bedragen:

DOTATIE	GEMAAKTE UITGAVEN		SALDO OVER TE BOEKEN NAAR 2024
175.339		OVERGEDRAGEN BUDGET	
271.791		TBS 31/12/2023	
	3.320	Partnerschap: Prix Médiatine / Wolubilis SOFAM Prijs: Benoît Bastin: 1.500 euro Premie aan 13 laureaten: 1.820 euro	
	3.000	Partnerschap: FOMU Antwerpen: TIFF 2023 Project professionalisering emergente fotografen	
	1.389	Partnerschap: Sector dag Fotografie 1 december 2023 Huur zalen MEDAA + catering. Ism Kunstenpunt, beroepsfotografen.be, MentorMentor + andere actoren fotografie in Vlaanderen	
	5.000	Partnerschap Musée de la Photographie Charleroi / PNPO 2023-24 2.000 euro: aankoopbudget museum tgv PNPO; premie aan 12 laureaten: 3.000 euro (SOFAM Prijs 1000 euro > uitreiking in 2024)	
	8.750	Partnerschap WIELS Residency Programme Beurs van 1.250 euro aan 7 Belgische Residenten	
	3.000	Partnerschap WARP vzw	
	3.000	Partnerschap Contour Biennale	
	5.150	Partnerschap Athena-Syntax (2022-23) Workshops kunstenaars in Atheneum Antwerpen + steun Athenabeeld	
	3.000	Partnerschap Mode Academies: La Cambre Modes + Koninklijke Academie Antwerpen 2 x SOFAM Prijs van 1.500 euro per student als ondersteuning mastercollectie	
	18.914	SOFAM Revue #4 druk + ontwerp, verzending, diverse kosten Lancering 12.01.2024	
	5.117	Bourses SOFAM Beurzen 2023 + 2024 Beheerskosten online platform + diverse kosten	
	1.231	Artistieke input algemene vergadering 2023 Lezing + licenties afbeeldingen jaarverslag	
	47.719	POMONA Fonds voor de Kunsten: gift ten gunste van beeldende kunsten in België, fonds beheerd door SOFAM ism de Koning Boudewijn Stichting + communicatie	
	1.303	Les Rencontres Photographiques d'Arles: aanwezigheid tijdens de Fotografische Ontmoetingen	
	2.355	Aangeboden lidmaatschappen 19 x 123,95 euro ihkv partnerschappen	
	700	Adviessessie advocaat met FAP ivm vergoedingen beeldende kunstenaars	
	138.889	Toewijzing salarissen culturele actie	
	55	Toewijzing onkosten website	
	- 3.222	Niet gebruikte provisies 2022	
447.130	248.670		198.461

CAROLE LOUIS
Faisceau, 2023

III.

BEPALINGEN VAN HET
KB VAN 25 APRIL 2014
BETREFFENDE DE
ADMINISTRATIEVE EN
BOEKHOUDKUNDIGE
ORGANISATIE, DE
INTERNE CONTROLE, DE
BOEKHOUDING EN DE
JAARREKENINGEN VAN
DE VENNOOTSCHAPPEN
VOOR HET BEHEER VAN
AUTEURSRECHTEN EN
NABURIGE RECHTEN
ALSOOK DE INFORMATIE
DIE ZIJ MOETEN
VERSCHAFFEN

Tabel volgens artikel 23 van het K.B. van 25/04/2014

DEEL 1: RECHTEN				
A. Geïnde rechten	3,946,172			
Primaire rechten	561,677			
Kabelrechten	961,516			
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik	854,371			
Reprografierechten / Prints	871,498			
Uitzondering onderwijs	526,056			
Leenrechten	105,827			
Volgrechten	65,226			
B. Inhoudingen op rechten	738,014			
Primaire rechten	96,306			
Kabelrechten	189,532			
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik	152,530			
Reprografierechten / Prints	172,737			
Uitzondering onderwijs	103,720			
Leenrechten	19,218			
Volgrechten	3,971			
C. Financiële opbrengsten	6,248			
D. Rechten in afwachting van inning	7,445			
Primaire rechten	4,762			
Kabelrechten	19			
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik	133			
Volgrechten	2,531			
<i>(in de loop van het jaar gefactureerde rechten)</i>				
E. Verdeelde geïnde rechten	3,974,307			
Primaire rechten	413,473			
Kabelrechten	1,107,940			
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik	651,480			
Reprografierechten / Prints	1,372,704			
Uitzondering onderwijs	242,818			
Leenrechten	154,178			
Volgrechten	31,714			
F. Betaalde rechten	3,841,739			
Primaire rechten	419,154			
Kabelrechten	1,065,767			
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik	613,876			

Reprografierechten / Prints	1,338,865			
Uitzondering onderwijs	235,261			
Leenrechten	151,268			
Volgrechten	17,548			
G. Nog niet verdeelde geïnde rechten (schulden)	5,431,598			
		<i>Per inningsjaar uitsplitsing</i>		
		Voor 2022	2022	2023
Niet verdeelde niet voorbehouden rechten	4,271,206			
Primaire rechten		732,689	108,243	371,038
Kabelrechten		52,953	91,440	672,246
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik			29,575	535,241
Reprografierechten / Prints			672,683	608,595
Uitzondering onderwijs				308,350
Leenrechten			4,720	70,160
Volgrechten			0	13,274
Niet verdeelde voorbehouden rechten	1,160,392			
Kabelrechten		12,630	37,002	
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik		474,505	0	
Reprografierechten / Prints		367,798	14,133	
Uitzondering onderwijs		168,962	0	
Leenrechten		85,361	0	
H. Verdeelde geïnde rechten in afwachting van betaling (schulden)	552,507			
Primaire rechten		149,122	7,581	702
Kabelrechten		119,557	18,832	52,736
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik		30,124	6,424	36,031
Reprografierechten / Prints		51,643	1,756	34,027
Uitzondering onderwijs		1,924	758	7,853
Leenrechten		6,787	1,879	3,636
Volgrechten		0	7,624	13,514
I. Niet-verdeelbare sommen				

DEEL 2: BEHEERSKOSTEN				
A. Totaal van de kosten (*)	988,302			
(*) kosten voor sociale, culturele en educatieve doeleinden, voor het organiek fonds en voor belastingen inbegrepen				
<i>Uitsplitsing of basis van inhoudingen op rechten</i>				
Primaire rechten	128,967			
Kabelrechten	253,810			
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik	204,258			
Reprografierechten / Prints	231,319			
Uitzondering onderwijs	138,895			
Leenrechten	25,736			
Volgrechten	5,317			
B. Nettokosten (*)	736,546			
(*) kosten voor sociale, culturele en educatieve doeleinden, voor het organiek fonds en voor belastingen niet inbegrepen				
<i>Uitsplitsing of basis van inhoudingen op rechten</i>				
Primaire rechten	96,114			
Kabelrechten	189,155			
Rechten voor het kopiëren voor eigen gebruik	152,226			
Reprografierechten / Prints	172,394			
Uitzondering onderwijs	103,514			
Leenrechten	19,180			
Volgrechten	3,963			
C. Ratio Nettokosten / Geïnde rechten van het jaar	18.66%			

Nettokosten volgens definitie FOD Economie

	2021	2022	2023	
Inningen	3,086,802	4,309,416	3,946,172	
Gemiddelde inningen 2021-2023			3,780,797	(2)
Nettokosten SOFAM (*)			734,313	(1)
Verhouding nettokosten / gemiddelde inningen			19.42%	(1) / (2)

(*) buiten culturele actie, organieke fonds en belastingen kosten

Ons gemiddelde kostenpercentage bedraagt 19,42% tegenover 15,90% in 2022.

Om de door de wet aanbevolen doelstelling van 15% te halen, moeten we onze inningen blijven ontwikkelen om deze ratio te verbeteren. We moeten er echter rekening mee houden dat de werkingskosten op korte termijn niet zullen dalen vanwege:

- de aanzienlijke indexering van de lonen begin 2023; en
- alle lopende investeringen om over doeltreffende tools te beschikken voor de verdeling en de betaling aan de auteurs: dit zal leiden tot een stijging van de afschrijvingen wanneer deze tools in gebruik worden genomen.

Wij blijven betreuren dat de Koning nooit gebruik heeft gemaakt van de in de wet voorziene mogelijkheid om het percentage van 15% aan te passen aan het gewicht van de respectieve repertoires van de beheersvennootschappen op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria.

Nieuwe leden

André Maria: sculpteur, artiste textile
Audenaert Yorben: fotografie / persfotografie / grafisch ontwerp / digitaal ontwerp
Bellinkx Ruben: fotografie / beeldende kunst / video
Berthoumieu Maëlle: artiste multimédia (arts plastiques)
Bjornsdottir Sigurros: multimediakunstenaar (beeldend kunstenaar)
Brueder Jean-Baptiste: dessinateur / sculpteur
Castel Lucas: photographe / photographe de presse / reporter-cameraman /
vidéaste / artiste multimédia (arts plastiques)
Chevalier Justine (Chevalier Set): autres: artiste visuelle (arts plastiques)
Claus Eva: fotograaf / multimediakunstenaar (beeldend kunstenaar)
Cocriamont Isaline: plastische kunsten / illustratie / cartoons
Coenaerts Bart: fotograaf
Compan Balinas Miguel Angel: photographe / reporter-caméraman / vidéaste
De Greeuw Lisette: andere: mixed media (beeldend kunstenaar)
De Keyser Sarah: fotograaf
de Kort Ode: fotograaf / multimediakunstenaar (arts plastiques) / graficus/
beeldhouwer / designer
De Ruddere Ward: fotografie
Decleire Marie: collages
Degroote Christian: fotografie / persfotografie
Deprez Filip Adriaan M: fotografie
Duby Sarah: photographe / artiste multimédia
Dufour Camille: peintre / sculpteur / autre: performeur, graveur
Dussart Alix: photographe / vidéaste / dessinateur / sculpteur
Engelbosch Karine: photographie / design graphique / design numérique /
illustration, bande dessinée
Evrard Eva: dessinateur / sculpteur
Fekete Veronika: dessinateur / peintre / sculpteur
Felgenhauer Barbara: photographe / vidéaste / artiste multimédia
Ferain Marine: photographe
Flamand Charlotte: peintre
Fourmont Axel: artiste multimédia (arts plastiques)
Gallez Fabrice: photographe / sculpteur
Gautier Alexis: artiste multimédia
Gigliotti Silvia: photographie / photographie de presse / arts plastiques /
architecture / design / design graphique / design numérique / illustration, bande
dessinée / dessins animés / autres: création audiovisuelle, vidéo, reportage
Gillard Milan: multimediakunstenaar / beeldend kunstenaar
Gillard Patrick: fotografie / multimediakunstenaar
Gomez Emilie: photographe
Guldentops Marjolein: andere: schrijver + performance kunstenaar
Hendricks Serge: arts plastiques
Hiley Catherine: illustreer
Iskaria Romane: photographe
Kayaert Louis: fotografie / persfotografie / beeldende kunsten / grafisch ontwerp /
digitaal ontwerp / illustratie / strips / cartoons / reclameslogans
Kellens Anne: rechthebbende van Georges Meurant: artiste plasticien, dessinateur,
graphiste, infographiste
Komkommer Zoé: fotografie / beeldende kunsten
Kotker de Villamonte Oxiea: fotograaf
Laebens Bram: fotograaf / reporter-cameraman / videast / graficus / illustrator
Lalau Agnès: artiste multimédia (arts plastiques) / dessinateur / peintre
Lebrun Victoria: designer
Lemmens Stef: multimediakunstenaar / beeldend kunstenaar / andere: artistiek
onderzoeker
Lhoir Olivier: Photographie / arts plastiques / autres
Libert Cécile: photographe
Little Planet VOF: fotografie / grafisch design / digitaal ontwerp /
360/VR content creator
Louis Carole: artiste multimédia (arts plastiques) / sculpteur / autre: performance
Lowagie Christel: photographe / artiste multimédia / graphiste
Martignoni Aurore: fotografie / persfotografie / grafisch design
Matthys Daphne: fotograaf

Messine Michele: rechthebbende van Claude Viseur: artiste plasticien, illustrateur, dessinateur, dessinateur de BD, cartooniste, graphiste
 Michiels Fred (AKA Ottist Freddy): schilder / performance en poëzie
 Milius Gijs: vidéaste / artiste multimédia (arts plastiques) / dessinateur / peintre / sculpteur
 Ortegat Jonathan: photographe / vidéaste
 Pallot Alice: fotografie
 Papeians Boris: photographie / arts plastiques / architecture / design / design graphique / design numérique / illustration, bande dessinée / dessins animés
 Pardon Honorine: fotografie / multimediakunstenaar / beeldhouwer / ontwerper
 Petit Maxime: fotograaf / persfotograaf
 Pile Leïla: designer / artiste plasticienne
 Poplawska Ligia: fotograaf
 Pytowski Yoel: peintre / sculpteur
 Reyns Malvina: graphiste / illustrateur
 Rochat Clélia: photographe
 Rolland Alain: dessinateur / sculpteur
 Rose François: photographe / vidéaste / dessinateur / peintre / sculpteur / bodypainter
 Rossius Nicolas: artiste multimédia / graphiste / infographiste / dessinateur / dessinateur BD / illustrateur / peintre / sculpteur
 Rousseau Vincent: designer
 Sarens Silke: fotograaf
 Schelstraete Joseph: fotografie
 Shlyk Alexey: fotograaf / multimediakunstenaar (beeldend kunstenaar)
 Simonis Cécile: illustrateur / dessinateur de BD
 Sliapa Paulius: artiste multimédia (arts plastiques) / peintre
 Smolders Sarah: schilder / andere: installatie kunstenaar, architectuur site specifiek
 Stevens Jasper: architectuur / design
 Stoffel Camille: artiste multimédia / graphiste / designer / autres: relieuse
 Stoffels Ambroos/Broos: graficus / illustrator / designer
 Stoupina Nina: schilder
 Tabti Oussama: artiste multimédia (arts plastiques)
 Tafesse Mulugeta: schilder
 Tas Nele: fotografie / beeldende kunst / design / grafisch design / digitaal ontwerp / illustratie, strip / auteur van teksten over kunst
 Tomas Nina: peintre
 Valvasori Laura: photographe / vidéaste / artiste multimédia (arts plastiques)
 Van Belle Maxime: photographe / vidéaste / artiste multimédia / graphiste / infographiste / dessinateur / illustrateur
 Van de Walle Marie: artiste multimédia / arts plastiques
 Van den Berghe Ben: fotograaf / multimediakunstenaar
 Van den Block Zena: fotograaf / reporter-caméraman / videast / multimediakunstenaar (beeldend kunstenaar) / graficus / tekenaar / striptekenaar / illustrator / cartoonist / schilder / beeldhouwer / designer /
 Van Hecke Jan: fotograaf / reporter-caméraman / videast
 Van Hove (Hategekimana) Julie: graficus, illustrator
 Van Oost Chloé: photographe / artiste multimédia (arts plastiques) / peintre
 Van Roey Glenn: fotografie / persfotografie / grafisch design / videografie
 Van Tichelen Leen: tekenaar / schilder / beeldhouwer / installatiekunstenaar
 Vanbesien Robin: multimediakunstenaar (beeldend kunstenaar)
 Vancraywinkel Seppe: fotograaf
 Vande Velde Frederiek: fotografie / persfotografie
 Vande Walle Nathalie: photographe / dessinateur / peintre / illustrateur
 Vanden Neste Pauline: photographe
 Vanello Luca: sculpteur
 Vangheluwe Waldo: striptekenaar / schilder
 Vanhulle Barbara: fotograaf / videast
 Vassalou Angeliki: photographe / vidéaste / artiste multimédia (arts plastiques) / graphiste / architecte / designer
 Verbeeck Eva: fotografie / persfotografie / beeldende kunst
 Verstraeten Karel: architectuur / design
 Wery Diego: dessinateur / sculpteur
 Yskout Astrid: illustratie / animatiefilm

ONTSLAGEN*

AB & D: photographe, photographe de presse, réalisateur – caméraman, vidéaste, artiste multimédia
Beyens Louis: photographe
Boissacq Veronique: photographe
Brochu Anick: illustrateur, dessinateur de BD
CHARLES VANDENHOVE ET ASSOCIES: architecte
Corbis Belgium bvba: photographe
De Cuyper Bruno: photographe
De Gelas Anne: photographe, artiste multimédia
De Hondt Hilde: photographe
De Jasse Pierre (pseudo: De Cafmeyer Pierre): architecte, sculpteur, vidéaste, photographe
De Schrijver Paul: photographe
Duby Sarah: photographe, artiste multimédia
Floriofoto: photographe
FOTO ENGELS: photographe
FOTO POLLIE: photographe
Fotografics: photographe
Fotografie Guy Obijn bvba:
Fotografie Maes bvba: photographe, vidéaste
Goubely Clotilde: illustrateur
Guido'Lu asbl: photographe, vidéaste, artiste plasticien, artiste multimédia, graphiste
HET GEEL PUNT: dessinateur, dessinateur de BD, cartooniste, illustrateur, graphiste, infographiste
Heylen Hugo: réalisateur-caméraman, vidéaste, artiste multimédia, infographiste
IMA Production: photographe, illustrateur, graphiste, infographiste
INTERACTIVE COMMUNICATION GROUP: photographe, réalisateur-caméraman, vidéaste, infographiste
Janssens Suzanna: photographe, graphiste
Jeusette Bob: photographe, réalisateur-caméraman, vidéaste, artiste multimédia, graphiste
Jorens Robert: photographe
Lagadec Maël: photographe, réalisateur-caméraman, vidéaste, artiste multimédia, graphiste, dessinateur
Lagaisse Gilbert: photographe
Lemmens Riske: illustrateur
LIBEL: photographe, graphiste
Musschoot Philippe: photographe, vidéaste
Neusy Stephanie: photographe
O'Hare James: photographe, vidéaste, artiste multimédia, artiste plasticien, illustrateur, dessinateur, infographiste
Paul Louis: photographe, graphiste
Phile Deprez sprl: photographe
Poncelet Nicolas: photographe, illustrateur, artiste plasticien, artiste multimédia
Pure Ernst bvba: photographe, graphiste
Pype Kathelijne (Kaat): photographe
QUALITY COLORS C.V.: photographe
Ribus Koen: photographe
Robert Bart: photographe, artiste multimédia, illustrateur, graphiste
RRA ASSOCIES / MARC ERRERA & ASSOCIES: architecte
Sinopia: photographe, vidéaste, réalisateur-caméraman, artiste plasticien, artiste multimédia, illustrateur, dessinateur, dessinateur de BD, graphiste, infographiste
Taveirne Rik: photographe, graphiste, réalisateur-caméraman, vidéaste, graphiste
Troch Diane: graphiste
Van Bavel Maurice: photographe, réalisateur-caméraman
Van Bellinghen Maïa: photographe, photographe de presse, réalisateur-caméraman, vidéaste, illustrateur, dessinateur, dessinateur de BD, cartooniste, artiste plasticien, artiste multimédia, graphiste, infographiste
Vannecke Dirk: photographe
Verstrynge Liliane: illustrateur, dessinateur, artiste plasticien

(*) Het merendeel van de ontslagen waren te wijten aan stopzetting artistieke activiteit en/of wijziging van bedrijfsvorm.

OVERLIJDENS

Beeckmans Roger: réalisateur-caméraman

Borremans René: photographe

Bossut Yves: artiste plasticien, illustrateur, dessinateur, architecte

Coolens Guido: photographe

Meurant Georges: artiste plasticien, dessinateur, graphiste, infographiste

Viseur Claude: artiste plasticien, illustrateur, dessinateur, dessinateur de BD,
cartooniste, graphiste

Watty Werner: graphiste

Wilford Daisy: photographe, réalisateur-caméraman, vidéaste, artiste plasticien,
illustrateur, dessinateur

Over de afbeeldingen

pagina 4, 29

CAROLE LOUIS

Carole Louis stelt een hypothese voor, via een meervoudige symboliek van het spel (van kans, simulacrum of competitie). Hiernaast gebruikt ze elementen van taal en visuele metaforen die verband houden met de socio-professionele concurrentie die vandaag de realiteit van elk individu bepaalt. Of we ons 'bovenaan de ladder' bevinden, of in de marge: ons leven wordt geregeerd door regels, net als op een spelbord. Het verschil is dat we niet echt met volledige kennis van zaken hebben gekozen om deel te nemen. Min of meer impliciet of erkend, ontgaan de regels ons vaak. De artistieke sfeer, hoe gewillig wij ze ook idealiseren, blijft niet gespaard. De speculatieve, kapitaalaccumulerende praktijken die de kunstmarkt hebben gefiltreerd, drijven een ontmenselijkend systeem van ultraconcurrentie tot het uiterste. [...] Het is geen wonder dat we het spel-tapijt in het hart van de maskerade of de modeshow terugvinden. Deze groene kleur, net als de zachte ladders die nergens meer heen leiden, doet denken aan die kleine geloofjes waarmee we onszelf overtuigen dat het lot uiteindelijk zal keren.

Extract uit tekst van de tentoonstelling *Le Théorème de Thomas* van Carole Louis, door **Sophie Delhasse**.

pagina 20-21

CATHERINE LEMBLÉ

Bergen speelden altijd al een prominente rol in mijn leven. Elke zomer nam mijn moeder mijn zus en mij mee naar de bergen. We wandelden dagenlang en sliepen onder de sterren. Later werd ik gefascineerd door verhalen die zich in 'de wildernis' afspelen. Ik vroeg me af waarom alle hoofdpersonages mannen waren. Waren er geen vrouwen in de wildernis? Had ik er niet al een gezien in het beeld van mijn moeder? Op een dag vertelde mijn zus over Sarah, die op een eiland in Spitsbergen woonde, halverwege Noorwegen en de Noordpool. Sarah werkte als ijsbeerwachter. Ik wist meteen dat ik deze plek wilde bezoeken. In Spitsbergen ontmoette ik veel vrouwen. In de afgelopen tien jaar waren 75% van de nieuwkomers op Spitsbergen vrouw. Tijdens mijn reizen ontmoette ik serveersters, kunstenaars, monteurs, expeditieleiders, winkeleigenaren, taxichauffeurs, een priesteres... Zij zijn ervan overtuigd dat het stereotype beeld van het Verre Noorden als een plek alleen voor mannen aan het veranderen is. Door de vrouwen van Spitsbergen te fotograferen, hoop ik de manier waarop we naar vrouwen en de natuur kijken uit te dagen en een ander verhaal van de Noordpool en haar collectieve verbeelding voor te stellen.

Tekst door de fotografe.

Bestuursorgaan

Het team

VOORZITTER

Marc Goossens

BESTUURDERS

Delphine Kayaert, *secretaris*
Caroline Tanghe, *schatbeheerder*
Bram Declercq
Yves Capelle

Bernard Ghiste, *waarnemer*

Patrick Pirotte, *waarnemer*

ALGEMENE DIRECTIE

Directeur zaakvoerder: Marie Gybels

ADMINISTRATIE EN ONTHAAL VAN AUTEURS

Debby Lauwers
Eva Bullynck

JURIDISCHE DIENST

Olivia Verhoeven

ARTISTIEKE ACTIE EN PARTNERSCHAPPEN

Kate Christina Mayne

DOCUMENTATIE — VERDELING

Marie Vermandele

LICENTIES

Primaire rechten, toekenning van licenties: Debby Lauwers

Algemene contracten: Marie Gybels

Wettelijke licenties: Marie Gybels

INNINGEN

Primaire rechten: Debby Lauwers

Algemene contracten en wettelijke licenties: Marie Gybels

Volgrecht: Hans Verhaegen

PROJECTEN EN INNOVATIE

Hans Verhaegen

BOEKHOUDING

Munkhdulam Naranbayasakh

SOFAM

Europees Huis van de Auteurs
Koninklijke Prinsstraat 87, 1050 Brussel
+32 (0)2 726 98 00
info@sofam.be
Ondernemingnummer 0419.415.330